

R A T E N I C K Y _ Z_P_R_A_V_O_D_A_J_ 1983/XI a XII

Vážení občané,

již za několik dnů se rozloučíme s rokem, který byl bohatý a plodný. Výsledky, kterých jsme za Vaší pomoci dosáhli, jsou především výsledky poctivé a tvořivé práce Všech občanů naší obce, kteří se podíleli na úspěšných výsledcích roku 1983. Děkujeme za jejich obětavou pomoc při různých brigádách, kterých se zúčastnili. S pocitem dobře vykonané práce vstupujeme do nového roku.

MNV a všechny složky národní fronty Vám všem přejí do nového roku mnoho tvůrčích sil, pevné zdraví a osobní spokojenosti, přejeme Vám, aby váš každý den roku 1984, byl štastný, aby byl naplněn úspěšnou prací, aby se Vám dařilo vše, co budete činit ve prospěch společnosti i ve prospěch svého spokojeného života a ve prospěch míru.

Naše obec patří mezi upravené a vzhledné obce nymburského okresu, což tvrdí občané, kteří Ratenice navštíví, nebo naší obcí jenom projíždějí. Je to jistě zásluha převážné většiny občanů, kteří svou obec mají rádi a cítí se v ní spokojeně. O to víc nás mrzí nepořádky v ulicích, které musíme na MNV řešit. Nejsme spokojeni s uhelným prachem, který neznámý občan sype do ulice za samoobsluhou Jednoty. Prach při větru znečištuje okna a vniká do bytů občanů v ulici bydlicích. Nejsme spokojeni se svéráznou úpravou zpevněné komunikace "U hřiště", kdy neznámý občan "vyspravil" komunikaci kamennou dřtí. Tato úprava není estetická, navíc je i nebezpečná. Nepřejme si, aby vinou této úpravy došlo k úrazu.

Naší snahou je, aby obec Ratenice byla ještě pěknější než doposud, snahou většiny občanů je, aby naše plány a záměry byly splněny, proto bychom se neradi setkávaly s podobnými jevy, které v dnešním čísle novin kritizujeme.

ČSŽ Ratenice zve občany na společenský ples, který se bude konat 20.1. 1984 od 20,00 hodin v sále místního pohostinství. K tanci i poslechu bude hrát dechová hudba ZK ROH Pečky pod vedením Václava Kruliše. Pro zpestření programu bude vylosována bohatá tombola.

Oznamujeme občanům, kteří mají zakoupeny losy MON 1983, kdy druhý tah byl proveden 1.12.1983, že výherní listina je k nahlédnutí na MNV.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Z kroniky obce Ratenice :

Homines HROZNATA ibidem sol.ar.lib.

WICZEK fa.IV eguos et III pec.

KYRZIAN II eguos et II pec. 1/2 mr.

HAWEL eguum 1/2 fl.

DUCHON II eguos fl.

PESSEK eguum 1/2 fl.

MARTYM IV eguos et III pec. 1/2 mr.

THOMAS sb.

Sumra II mr. 1/2 fl.

Poznávka:

Tyto zkratky podle F.Tardy značí:

pec.= pecora /ovce/, fl.= fertu = 1/4 hřivny, mr.= marka, hřivna, /56 nebo 64 grošů českých, sb.= subces /podsedek/, sol.ar.lib.= solvit aratura libera /poplužní dvůr/, vacca= kráva, eguum,eguos= kůň,koně, homo,homines= člověk,lídé.

Homines eisdem Pesconis dē villa Rātvenicz = lidé téhož Peška z vesnice Ratchice, homo Jesconis = člověk Ješkův.

Homines Hroznata ibidem= lidé Hroznatovi tamtéž.

Ve vsi Cerhenice /CYRHINICZ/ patřilo Peškovi /homines Pesconic/ 8 osedlých s 20.koni a 2 podsedové /subces/, Ješkovi patřili /homines Jesconis/ 4 osedlí s 10 koňi a 1 podsedek, Hermanovi /homines Hermanni/ 5 osedlých. Celkově činila dan, kterou platili v Cerhenicích za své poddané Pešek, Ješek a Herman V mr.fl.

V Raticnicích měl patrně své sídlo HROZNATA, kde mu patřilo 5 osedlých s 10.koni a 5.ovcemi, 1 podsedek a 1 služebník /famulatur/ WICZEK, který vlastnil 4 koně a 3 ovce.

Mimo to patřilo Hroznatovi v blíže neúrčené vsi T.. pole/?/ 13 osedlých s 16 koni, 1 krávou a 6.ovcemi a 5 podsedků, dan zde činila celkem III mr. fl.

Ratenice byly tedy rozděleny mezi tři majitele, z nichž Pešek a Ješek měli své dvory /arratura libera/ v Cerhenicích.

Z předhusitské doby se v Čechách zachovalo jen velmi málo berních rejstříků. V lucemburské době, ze které uvedené rejstříky pocházejí, byly základem berní soustavy kraje, ve kterých se stali berníky šlechtické osoby stanovené králem. Poplatníci, v našem případě šlechtické vrchnosti, přicházejí před berníky osobně. Jejich danové přiznání bylo porovnáno se zápisem ve starém berním rejstříku a vyhotoven nový berní rejstřík.

Doba předhusitská znala jako základní berní ze selských lánů, jež byla placena buď půlhřivnou /2 fertu/, což činilo 28 nebo 32 grošů českých, nebo čtvrtihřivnou /1 fertu/, což činilo 14 nebo 16 gr.č.

O výši daně odváděné z jednoho lánu nám podává informaci seznam osedlých v Cerhenicích, kde lidé Hermana - půlláníci WANWK, MAETYN a VBISLAW platili dan i fertu. Jestliže vycházíme z této výše daně, činila výměra polí v Raticnicích asi 6 lánů.

Z kroniky obce Ratenice :

O majetkových poměrech nám berní rejstřík podává tento skromný přehled:

	Výměra polí /lánů/	Výše daně /ferto/	Koni	Krav	Ovcí
--	-----------------------	----------------------	------	------	------

Lidé Peškovi

Benedict	1/2	1	1	-	1
Jakub	1/4	1/2	-	1	-
<u>Lidé Ješkovi</u>					
Matěj	1/4	1/2	1	-	-

Lidé Hroznatovi

Viczek služebník	2	-	4	-	3
Kyrzian	1	2	2	-	2
Havel	1/4	1/2	1	-	-
Duchon	1/2	1	2	-	-
Pešek	1/4	1/2	1	-	-
Martin	1	2	4	-	3
Tomáš podsedek	-	-	-	-	-
Celkem	6	8	16	1	9

+ přibližná výměra podle počtu koní

Sociální rozvrstvení

1/4 lánici	4
1/2 lánici	2
1 lánici	2
1 služebník	1
1 podsedek	1

Z přehledu si můžeme odvodit i založenost vsi, ve které bydlilo kolem 100 osob /osedlí, podsedci s příslušníky rodin, služebníci u osedlých, v Hroznatově dvoře, příslušníci šlechtické rodiny /.

Celkem	10
---------------------	-----------

Vedle berně byli osadníci povinni odvádět místnímu faráři a biskupovi dávky, které byly zprvu naturální a v lucemburské době již penězitě.

Na české země tíživě doléhaly zejména papežské desátky, kterým se Karel IV. ani Václav IV. nedovedli vzepřít.

Zatím co za celé XIII. století byly papežské desátky v Čechách vybírány - a to ještě s velkými potížemi - jen třikrát, nastala ve XIV. století v tomto směru změna, která byla velmi tíživě pociťována.

V prvních deseti letech /1342-1352/ byl papežský desátek vybírán třikrát a v letech 1380-1392 byl desátek Čechám uložen neméně než osmkrát. Byl vybírány i v dalších letech, na př. 1399, 1405. Roku 1352 bylo z vybraného desátku odváděna papeži jedna třetina a dvě třetiny pro Karla IV. Stejně tak byl vybírána r. 1399 za Václava IV. V ostatních letech byl vybírána celý desátek pro papeže.

Podle pramenů z "REGISTRA DECIMARUM PAPALIUM" platily Ratenice /RATYENICZ/ roku 1352 - 10 grošů pololetního desátkového poplatku.

Výše odváděného poplatku v jednotlivých blízkých obcích nám dává obraz o bohatství jednotlivých církevních obročí: Vrbčany 30 gr., Tismice 10 gr., Žabonosy 30 gr., Planány 40 gr., Dobřichov 48 gr., Pňov 18 gr., Velim 15 gr.,

Z kroniky obce Ratenice :

Podle záznamů register papežských desátků z dalších let platily Ratenice: 1367 20 gr., 1369 10 gr., 1384 10 gr., dále v letech 1385, 1399 a 1405 po 10 gr.

Roku 1367 byl poprvé vybírána desátek v Kostelní Lhotě. Záznam v nejstarším desátku zní: LHOТА SEU NOVA PLANTATIO. LAUTENTIUS SOLVIT 24 gr. Je to zpráva o nově založené Lhotě Bočkem z Poděbrad.

Postupně se vžila praxe, že o každé uprásdnené obročí Dúchod spojený s církevním úřadem/ se obráceli uchazeči do Říma k papeži. O obsazování jednotlivých far vznikaly často vlekly spory, které mohly být řešeny jen před kuriálním soudem.

V roce 1386 vznikl spor o právo patronátní v Ratenicích, t.j. práva podávat návrh na obsazení fary.

V pondělí 30. dubna 1386 požádal klerik ALBERT, syn REYNARDA z Ratěnic /RADHÉNICKÝ/ mistra KONRÁDA de BRACLIS, advokáta pražské konsistorie, aby jej zastupoval a ucházel se pro něho o potvrzení na kostel v Ratěnicích. Tvrzil přitom, že byl navržen do této funkce podle kanovnického práva. Byli přitom přítomni TOMA, plebán v KOSOVĚ HOŘE, RINSSON, plebán v ÚMYSLOVICÍCH, MIKULÁŠ z DUBÉ a JAN z DUBÉ, veřejní notáři.

Ale na dalším jednání, které proběhlo v době od 4. května do 8. května 1386, odmítl generální vikář KUNEŠ z TŘEBOVLE Alberta, kterého navrhoval VRBÍK z TISMIC s dalšími spolupatryny ratenského kostela a prohlásil jej za nevhodného kandidáta. Proto na téma jednání navrhl Vrbík z Tismic za kněze v Ratěnicích PETRA, faráře z BUDKOVA.

Soudní pře se vlekla dále. Ve dnech 8. května až 11. května 1386 Petr z Budkova odstoupil v přítomnosti generálního vikáře Kuneše z Třebovle, který toto odstoupení schválil.

Zároveň Kuneš z Třebovle stanovil soudním výrokem, aby přítomní prokurátoři Konrád de Bracelis a MARTIN řečený VLK, pokračovali ve pří Vrbíka z Tismic "podle právních disposic" a dal jim moc k vedení obhajoby.

V jednom ze shora uvedených dnů /mezi 8. - 11. květnem/ o deváté hodině na pražském arcibiskupském dvoře mistr Konrád de Bracelis podal nově sepsanou žádost, ve které požadoval, aby dřívější žádost /týkající se presentace Alberta a později odstoupivšího Petra z Budkova/ byla stažena.

Přitom Konrád de Bracelis prohlásil, že MIKEŠ, řečený VRBÍK z TISMIC, BLEH z PEČEK, REINHARD a VÁCLAV z RATENIC a ČENEK z DOBŘENĚ " byli a jsou pravými a jedinými patrony kostela v Ratěnicích a že měli a mají právo presentovat ke schválení a uvedení v úřad vhodnou osobu ke jmenovanému kostelu se všemi jeho náležitostmi, a že z této presentace měli a mají mít užitek." Dále uvedl, že "presentující odpůrčí strany a jejich kandidát nemají mít právo se o tento kostel ucházet a ukládá se jim věčné mlčení při zachování všech výsad právních."

V soudních aktech je zapsáno ještě sedm přeličení, ze kterých se dozvídáme, že jiná strana navrhovala za kandidáta na ratenskou faru MIKULÁŠE z HRADCE, kterého zastupoval prokurátor mistr LUDVÍK z DRÁŽDAN. Na posledních dvou přeličeních bylo vyslechnuto celkem 13 svědků.

Konečně v červenci 1386 /mezi 6.7. - 17.7/ byl vyňesen rozsudek, ve kterém bylo rozhodnuto, že "Reinhart z Ratěnic, Mikuláš řečený Vrbík z Tismic, Václav rovněž z Ratěnic, Bleh z Peček a Čeněk z Dobřeně byli a jsou v držení jak práva presentovat kněze ke kostelu, takže jejich kandidát bude ustanoven a stanovil jsem ho, druhé, straně zachovávající otázku majetku a zaplacení výloh těchto soudních jednání."

Když byl tento rozsudek vyhlášen, odvolal se prokurátor Mikuláš z Hradce - mistr Ludvík z Dráždan - k papeži do Říma. Termín k odvolání byl stanoven na osm dní za přítomnosti VÍTKA, probošta u sv. JILJÍ v Praze, PRIBÍKA, arciděkana v HORŠOVSKÉM TÝNĚ, mišenského probošta MIKULÁŠE BALEHO ze SVIDNÉ, ONDŘEJE ZABITCE, veřejných notářů, co svědků.